

2001
Nr 9

ÕPETAJA

Agu Sihvka UU-UU! Kas juubelijutt kajab?

Mesilastega auto

Tark õde

Naljajalgu

ISSN 0134-2266

9 770134 226003

AGU SIHVKA JUUBELIJUTT

Et kõik ausalt ära rääkida, nagu oli, pean ma alustama väga kaugelt, ja nimelt 1931. aasta septembrikuu kolmandast päevast. Sest just siis sündis ühes pikas punaseks värvitud koolimajas, mille maanteepoolse ukse kohal rippus silt PORNUSE 6-KL ALGKOOL, minu hea sõber Jaan Rannap.

Mina küll ei tea terve Eestimaa peal ühtegi teist inimest, kelle haridustee oleks nii varakult alanud. Mõelda vaid! – Ise ei oska veel rääkida-gi, ise ei oska veel käiagi, aga muudkui käid koolis. Ausalt öeldes polnud tal kuskil käia, sest põnevat kooliteed, nagu teistel lastel, temal tegelikult ei olnudki. Tema ju elas koolimajas koos oma isa ja emaga, kes selles koolis lapsi õpetasid. Mina, Agusihvka, seda oma ihusilmaga näinud ei ole. Mina sündisin ju alles 1970. aasta jaanuaris ajakirja "Pioneer"

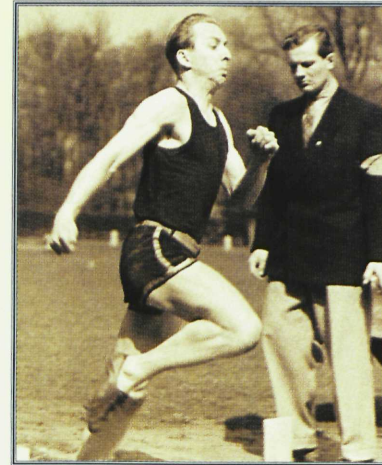
toimetuses. Seda on mulle mu hea sõber Jaan ise rääkinud.

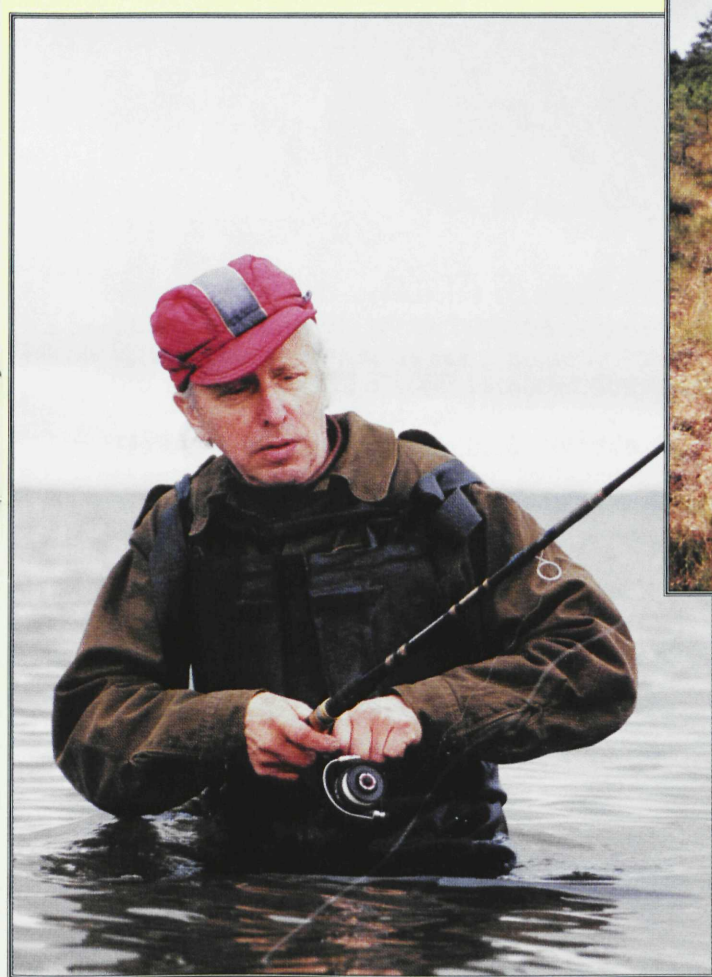
Ja seda ka, et ta teadis juba nelja-aastaselt: "loodusõpetuse tunnis vuristatakse tuulemootorit ja hõõrutakse elektrit, laulmistund ei tähenda sugugi ainult laulmist, vaid ka laulu saatel marssimist, ja et matemaatikatundi ei maksa minna."

Aga vanarahvas ütleb: "Saatuse vastu ei saa." Ja õigus ka. Just matemaatika on minu sõbra elus edendanud väga suurt, lausa juhtivat osa. Seda on ta mulle tunnistanud isegi. – Nende kooli matemaatikaõpetaja hindas "aega nii kõrgelt, et ta, kuulnud kellahelinat, kohe jooksupalu tundi tormas. Nagu mürisk lendas ta õpetajatetoast välja, võttis treppidel kolm astet korraga, ja häda sellele, kes temast hiljem klassi jõudis. Pikatoimelisel kästi koduste tööde vihik kaasa võtta ja tahvli ette kõndida. Kui tolal meie koolis mõne klassi õpilased tulistvalu mööda koridori kihutasid, võis eksimatult öelda: selles klassis tuleb matemaatikatund. Nendel aegadel harjutasin hoolega kiirjooksu ja lihvisin hoolega oma starditehnikat. Nagu varsti selgus, oli sellest kasu ka spordiväljakul." – 1950. aastal võitis Jaan Pornuse tuletõrjekompanii suvevõistlustel kotisjooksus esikoha. Ja küllap ta oleks järgmiselgi aastal võidumees olnud, kui kott poleks rebenenud. Kolmeteistkümne-aastaselt leidis mu sõber Jaan et tal on ka kargamiskihku, mille saab hästi jooksmisega ühendada. Ja nii ta siis hakkaski ilma õpetajate hirmu ja õhutuseta kaugust hüppama. Esimese võistluse tulemus: täpselt neli meetrit. Kuu aja pärast juba 4. 70. "Püsivus viib sihile," ütleb vanarahvas. Ja õigus ka! 16-aastaselt käis tema nime juurde aukartust äratav tiitel: noorterekordi omanik kaugushüppes (6.22) Voh!

Mina seda oma ihusilmaga näinud ei ole. Seda on mulle tema ise rääkinud.

Üldse on minu sõber üks väga harmooniline inimene. Niisuguste inimeste kohta öeldakse, et nendes on ühinenud jõud, ilu ja mõistus. Aga ilu vastu on ta juba varasest lapsepõlvest peale huvi tundnud. Algkoolis on ta teistega koos mandoliini tinistanud. Ja Abja-Paluoja pitsimeeste puhkpilliorkestris es-bassi tõrtsutanud, sest seda tohutu suurt ja rohmakat pilli ei tahtnud mitte ükski täismees puhuda ja oma turjal tarida. Ja siis on ta veel tantsupidudel klaverit klimberdanud. Ja viiulit vingutanud, kuni selle mängimine sai päris selgeks Tallinnas, kus ta matemaatikaõpetajaks õppis. Näe, jälle matemaatika! Aga viiulimängu harjutamine toimus väga ebainimlikes tingimustes. – "Ühiselamutoas mul mängida ei lastud, oleksin kõigi närvid ära sõönud. Seadsin noodipuldi pesuruumi restpõrandasse püsti ja saagisin seal iga

päev paar tundi oma pilli. Teised käisid kõrval veega lodistamas ja kiitsid, et pole väga viga-gi."

Vanarahvas ütleb : "Mida õpid noores eas, seisab eluaeg sul peas." Ja õigus ka. Kui ta praegu juhtub mõnda kooli minema, siis on tal sageli kohvritäis pille kaasas.

Aga nüüd ma pean jätkama selle koha pealt, kus matemaatika ja sport otsustasid minu sõbra maha jätta ja saatsid ta laia ilma ise endale õnne otsima. "Õnn ei ole kaugel," lohutab laulusalm. Ja õigus ka! Õnn oli tõepoolest täitsa lähedal. Algul ajalehe Säde toimetuses, siis ajakirjas Pioneer. Aga ajakirja Täheke on ta teinud esimesest numbrist alates. Küll võib inimene ikka kaua ühe töökoha peal püsida! Mina pole isegi nii kaua ilma elanud.

Mina sündisin ju alles 1970. aasta jaanuaris ajakirja Pioneer toimetuses.

Aga veel meeldib minu sõbrale kalal käia. "Kes on elu jooksul kas või ühe kala püüdnud, see pole elanud asjata," teab kalarahvas rääkida. Ja õigus ka! Tema on kevaditi neid kalu kilode viisi veest välja tõmmanud. Ja kõik on olnud ikka ni-ii-ii suured! Mina neid oma ihusilmaga näinud ei ole. Seda on mulle tema ise rääkinud. Ja veel on tal kuldsed käed. Niimoodi öeldakse selle inimese kohta, kes elus millegagi jänni ei jää. Tema pole jäänud. Tema on endale maa-maja ehitanud. Vaat seda olen mina näinud. Ausõna, vägev värk!

Aga kui Jaan parajasti kala ei püüa või oma maamajas ei nokitse või metsas marjul või seenel ei ole, siis ta muudkui kirjutab. Kirjutab lastele raamatuid. Ja ma arvan, et siingi on sporditegemine talle kasuks tulnud. Sest üks raamatute kirjutamine ole ka omamoodi sport, nagu ütleb üks mu tuttav. Sõber Jaan teeb väga hoolsalt trenni. – Kogub materjali ja kirjutab mustandeid. See on nagu hoojooks hüppele minnes. Ja siis tuleb hüpe. – Ta kirjutab raamatu valmis. Minu meelest on ta ise väga ilusasti öelnud: "Hoojooksule järgneb äratõuge. Äratõuge peab olema tugev ja suunatud ülespoole. Mida kauem suudame õhus olla, seda kaugemale viib meid hoojooksuga saadud liikumishoog."

Mõned hüpped on tal nii kaugele läinud, et kohtunikud-kriitikud pole neid suutnud enam ära mõõtagi... Nii on öelnud mulle mu sõbrad. Ja õigus ka! Nojah, kuidas sa mõõdad mõõtmatu! Ja näe, nüüd on käes juubelisünnipäev. Kuidas aastad küll lähevad... Alles see oli, kui me esimest korda kokku saime. See oleks nagu eile olnud, ütlevad inimesed. Niisugusel puhul on kombeks sünnipäevalast õnnitleda. Ma siis õnnitlen, soovin ka tulevikuks kindlat hoojooksu, kõrget lendu ja pikka hüpet. Ja tugevaid jalgu. Et saavutada häid tagajärgi, peavad jalad olema tugevad. – Nii on kunagi ütelnud esimese järgu sportlane Jaan Rannap. Küll siis aitaksid

jalgadele veel nii mõnegi minusuguse kraakjala. Tead ju ise ka, et viimasel ajal on niisugused tegelased raamatute kaante vahelt teab-kuhu kadunud.

Sinu AGU SIHVKA

Ja minuga ühinevad Salu Juhan, Juhan Kiilike, Topi, Tooni, Rinaldo, Jõmm, Tupsik, Maari, Nublu, Torru ja paljud teised head sõbrad ja tuttavad.

Loomulikult TÄHEKE ka.

KOOLIKELL

Kooli lähen ma,
siis kohe koolikell heliseb ka
ja õpetaja juba klassitoas on.

Kellamemm, kel puudub koolikell,
pole miski koolimemm
vaid hoopis lumememm.
Aga meie koolimemmel on küll koolikell.
See teeb memmest koolimemme
ja koolist ehtsa KOOLI.

Liina Laanemets
Türi, Ülejõe

MATKALE

Võtan kaasa õuna,
et saaks süüa.
Võtaks kaasa fotoaparaadi,
et saaks pildistada kaunist aasa.
Ostaks kaasa limonaadi
ja võtaks ikka kaasa
oma väikse koera Donna.

Liina Laanemets
Türi, Ülejõe

O ON IGAL POOL

Emal laual sool,
minul koolis tool.
Kell on juba pool,
minul algab kool.

Maarja-Liis mäe
Kiili Põhikool

Tark õde

IRA LEMBER

"Mina küll ei saanud õpetaja seletustest aru," kurtis Fredy pinginaabrile. "Kas sina oskad seda ülesannet lahendada?"

"Ega vist ei oska küll," kahtles Eiki, "aga eks mu suur õde seletab."

"Kas oled kindel, et ta teab?"

"Muidugi, ta teab kõike."

"Mis sa eputad oma suure õega. Pole ta mingi tarkpea."

"On küll. Tema tunnistusel on kõik neljad ja viied."

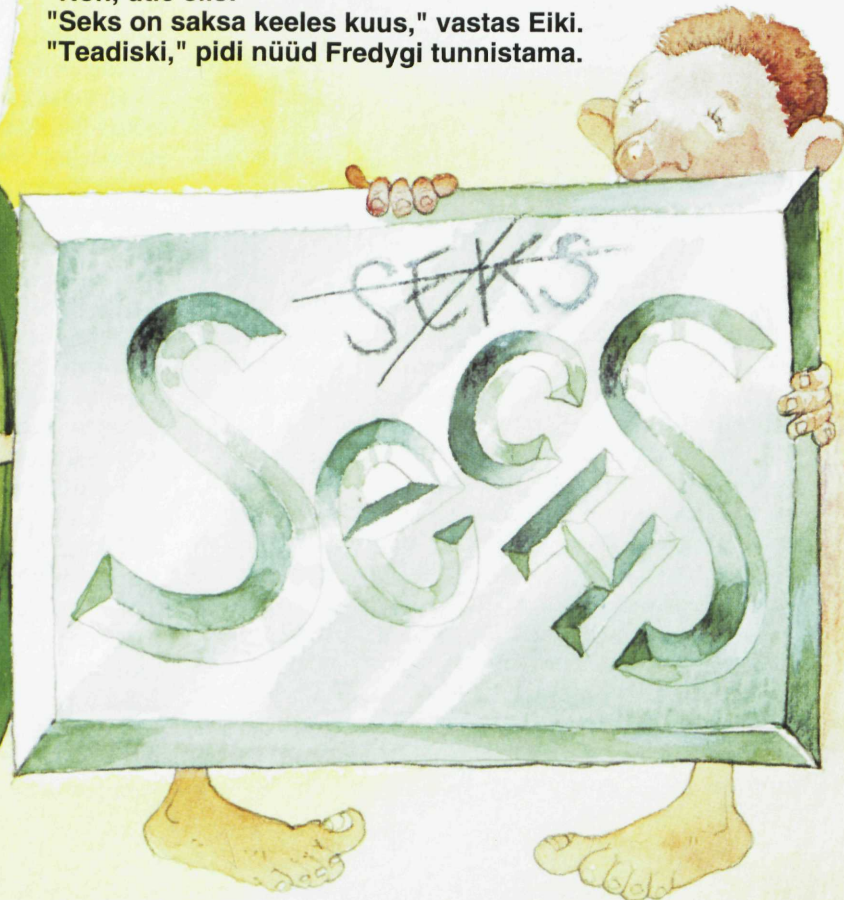
"Olgu viied. Minu vend ütles, et elust ja armastusest ei tea su õde tuhkagi!" väitis Fredy. Ta ei tea sedagi, mis seks on."

"Teab küll. Sa käkisid küsida ja ma eile küsisingi."

"Noh, ütle siis!"

"Seks on saksa keeles kuus," vastas Eiki.

"Teadiski," pidi nüüd Fredygi tunnistama.

HAAVAPURAVIK

HELVI JÜRISSON

JA PÄKAPIKK PIRR

Uhel hommikul märkasid haavapuud, et nende juurde rohu sisse on tärpanud pisike seen. "Kes sa oled?" küsisid nad seenelt.

"Ma olen haavapuravik," piiksus väike kolakasroosa kübaraga seeneke, kellest paisis rohukörte vahelt vaid kübar. Kübar oli silmatorkav ja paistis kaugele nagu teetöölise ohutusvest.

"Kuidas sa siia said?" küsisid haavad. "Kõik on väga lihtne – mina olen haavapuravik, teie olete haavad. Me kuulume kokku."

Haavad jälgisid huviga, kuidas puraviku kübar iga päevaga kõrgemale kerkis. Tuli nähtavale puraviku valge musta mustriga jalg ja kummis kübaranupust sai vihmavarju meenutav seenekübar.

"Kuule, puravik, meil käib siin vahel külas üks kena päkapikk PIRR. Tal oleks väga mugav sinu all ööbida. Kas oled sellega nõus?"

"Palun väga," ütles puravik.

Öhtul tuligi päkapikk PIRR ja haavad juhatasid ta puraviku alla öökorterisse.

"Sea end mugavalt sisse," ütles puravik PIRRile.

Enne päikeseloojangut ilmus äkitselt haavapuraviku kübara alla parv kihulasetaolisi lendolendeid. Nad pinisid kooris:

"Isand haavapuravik, võta meid öömajale, oleme väikesed ja kaitsetud, sina oled suur ja võimas!"

Meelitatud puravik oli otsekohe valmis nõusolekut andma, kuid PIRR karjatas:

"Minema siit, seenesääsklased! Te tulite puraviku sisse oma mune munema, et neist hiljem saaksid seeneussid!" PIRR haaras oma suure punase torumütsi ja vehkles sellega nii osavalt, et osa sääsklasi jäi mütsi

sisse vang.

Kui lahing oli lõppenud ja seenesääsklased peletatud, istus päkapikk PIRR seene alla maha ja hakkas kübarasse püütud seenesääsklasi sööma.

"Vaata, puravik," ütles PIRR, "päkapikud on küll põhiliselt taimetoitlased, aga väike lihalake pole ka paha."

Kui juhtud leidma suure ussist puutumata puraviku, siis olgu sul teada, et selle seene all on ööbinud päkapikk.

Illustreerinud PRIIT REA

KUIDAS PRAADIDA PRIIT AIMLA MAKARONE

MEIL ON MAJA TAGA MAKARONIPARK,
KUS KASVAVAD MAKARONIPUUD;
IGAL OKSAL RIPUB MAKARONIKARP,
MIS OOTAB MAKARONISUUD.
RONI ÜLES MÕODA SELLE PUU VÕRA
- ÄRA TURNIDES REBESTA PÜKSE! -
TOO ALLA ÜKS KARP, MILLE SEES POLE MÕRA
JA VAATA, ET SA NOPID IKKA KÜPSE!

MEIE ÕUES ÕITSEB MARGARIINIAED,
KUS MARGARIINIPOÕSAD REAS.
JA ENNE KUI SA MAKARONE PRAED,
ÜHE MARGARIINI KÄTTE SAAMA PEAD.
VÕTA MARGARIIN PABERIST VALLA,
OTSI NUGA JA LÕIKA POOLEKS...
OI, NÄE EMA TULEB TREPIST ALLA -
KÕIK MUU JÄTA TEMA HOOLEKS!

PINGID MILVI PANGA

LÜPSIPINK ON LÜHIKE
PIKK EI MAHUKS LAUTA.
HÄNNALE VÕIB ISTUDA
KASS JA SÕBER PAUKA.

PAADIPINGIL ISTUJAIL
HEA ON OLLA KÕRVU,
SIIS KUI KALA NÄKKAB JA
KASK ON HIIREKÕRVUL.

PIKAD PINGID TEHAKSE
SÖÖMALAUA VEERDE.
ODRAKARASK PIIMAGA
KARGAB KOHE MEELDE.

IGAS TÜDRUKUS MILVI PANGA ON EMA

IGAS TÜDRUKUS ON EMA
SEEME JUBA IDANEMAS.
EI MEIL MUIDU OLEKS NUKKE
EGA NUKUVANKRIJUTTE.

IGAS POISIKESES ISA
PEREPEANA VÄÄRTUST LISAB.
SENI AGA, SENI AGA,
PUID JA MAID HULK VALLUTADA.

IGAÜKS, KA VANAVANEM,
POISS VÕI PLIKA OLI VAREM.
KUI KÕIK SUJUB ILUSTI -
TAAT VÕI MEMM SAAB SINUSTKI.

LEHMAROHII ANDRUS NORAK JA ARSTIROHI

LEHM SÖÖB ROHELIST ROHTU.
AASAL MA TEMAGA KOHTUN.
LEHM – MUSTVALGE – KIRJU,
MÄLETSEB TASAHLJU.

VAATAN – MINA – INIME
LEHM ALL TAEVA SINISE,
PIIMA, VALGET, UDARAST
LÜPSAB – JOOTMAKS KOOLILAST.

PIIMAST PALJU ASJU TEHA
ANNAB – KINNITAMAKS KEHA,
HAPUPIIMA, KOORT JA VÕID,
HOMMIKUL NEID ALLES SÕIN.

SIIS VEEL KULLAKARVA JUUST
ÕELDAKSE – LEHM LÜPSAB SUUST.
PALJU TOITE VÄRVILISI
TOITMAKS KÕIKI PISIKESI
ET NAD KASVAKS HÄSTI SUUREKS,
ET NAD HÄSTI SÕNA KUULEKS.

Illustreerinud JÜRI MILDEBERG

ANDRUS NORAK KANEED ROHID

MA EI SÖÖ – MA VÕTAN ROHTU
KUI MA HAIGUSEGA KOHTUN,
TEMAGA MA KÜLL EI LEPI
ARSTI JUURES SAAN RETSEPTI.

OLGU SEE MIKSTUUR, TABLETT,
SELLEKS ON NEED MÕELDUD ET,
RUTTU VOODIST VÄLJA SAAKS,
JÄLLE JÄÄTIST SÜÜA SAAKS.

MIKS MA ROHTU HAIGUSOHUS
VÕTTES ÜLDSE HÜÜAN ROHUKS ?
ARSTI ROHI ON JU VALGE
TA EI KASVA ALL MU JALGE
NAGU KASVAB LEHMAROHII,
MILLEL ASTUDA MA TOHIN.
SEE ON VALGE, MITTE ROHE,
TERVEKS TEEB SU KOHE, KOHE.

mix.

tablettae

solutio

HIIR
HERBERTI
KIRJAKONTOR

Hei, kõik 12-14 aastased poisid-tüdrukud! Minu huvialadeks on ujumine ja kleepsude kogumine. Olen rõõmsameelne 12 aastane plika.
Kaisa Kask, Kose mnt 40-10, 74303 Kehra.
Ootan kirju!

Helen Nestra 11 a
Soovin leida kirjasõpra vanuses 10-12 a. Kirjutada võivad nii poisid kui ka tüdrukud. Minu hobid on laulmine, slaalom ja ujumine. Kogun kleepse.
Aadress: 67301 Sihva sjk, Valga maakond.

Hei, kõik 12-14 aastased tüdrukud ja poisid! Minu nimi on **Stella Narusson**, soovin leida endale kirjasõpra.
Huvid on mul: kleepsude, kirjade ja Britney Spearsi piltide kogumine. Tore oleks leida sinu pilt ümbrikust. Kuulutus ei vanane kunagi.
Aadress: 50110 Tartu, Variku 3.

Helen Uustal 11 a
Soovin leida kirjasõpru vanuses 10-13 a. Kirjutada võivad nii poisid kui tüdrukud. Vastan kõigile. Kogun kleepse ning käin käsitöö- ja näiteringis. Mulle meeldib palju ujuda (basseinis, meres).
Aadress: 41541 Ida-Virumaa, Tammiku alevik 2-18, Jõhvi vald.

Grete Marjapuu 9 a
Sooviksin kirjasõbraks tüdrukut vanuses 9-11 aastat. Palun saada ka oma foto (kui saad). Minu huvid: lugemine, joonistamine, tantsimine, kleepsude kogumine ja klaverimäng.
Aadress: 46202 Lääne-Virumaa, Väike-Maarja, Säde 1-28.

MESINIKU AUTO

KALJU SAABER

Onu Kustil on meetalu. Tema auto ei lehka bensiini ega tolmu järele. Lõhnab magusasti nagu vana meeait.

"Sul justkui ratastel piparkoogimaja," lausub vanaema naabri-
onu autosse pugedes.

"Mul on siin mõned kodulinnud, aga ärge pange neid tähele," naeratab mesinik.

Tarmo oli suveks vanaema juurde tulles ja nüüd mesiniku autosse istudes pingul nagu pillikeel. Juba kõndis paar mesilindu tema peal, et poissi lähemalt takseerida. Kas võtta omaks või...?

"Nad kasutavad vaid ühekordseid looduspuhtaid süstlaid," muigas mesinik.

"M-miks su auto on t-tibukollane?" püüdis poiss vapper olla.

"See romu on meekollane," täpsustas onu Kusti. "Tead, mesilindudele läheb kollane värv peale. Kui mu auto oleks must nagu öö, arvavad nad, et aeg koju tuttu lennata. Mesi jääkski korjamata."

"Kahju, et sul põrnikat pole," jätkas poiss rahunedes.

"Põrnikasse ei mahuks meie suur majapidamine ära," kostis mesinik.

Välimuselt mesiniku auto küll piparkoogimajaga ei sarnanenud, lõhna poolest ehk veel. Tagaosast kuulduks alatasa kärjeraamide krobinaat ning mesilaste suminat. Sõidukil näis kaks mootorit olevat: üks ees, mis edasi veab, teine taga, kus tarudes jätkatakse oma meevärvi Päikeselinna ehitamist. Mesilastel olla eluga kiire. Kindlasti parandavad nad seal pärast iga järsku teekäänakut oma ehitustööd. Kindlasti on läbi teeaukude põrumine nende jaoks omamoodi maavärisemine.

"Õnneks mitte nelja-viiepalline, ma sõidan reisijatega alati ettevaatlikult, naeratas mesinik. "Küllap nad aru saavad, et viin neid suvelaagrisse parematele jahimaadele, rikkalikele meeväljadele.

Tarmo oli kuulnud naftaväljadest, meeväljadest ei teadnud ta midagi. See avanes lõunapäikesest pilgel metsaveerul, vastu õitsvat ristikupõl-
du. Onu Kusti tõstis tarud maha, sättis parajate vahedega ilusti pool-
kaares ritta ning tõmbas tropid lennuavadelt ära. Tuul oli selles paigas
vaibunud nagu oleks tark mesinik ta kotti ajanud.

Juba ilmusid esimesed luurajad tarust välja.

"Laske hea maitsta!" õhutas mesinik oma kodulinde.

Sa loojakari, mis nüüd ristikupõllul lahti läks!

Koduteel oli autos kuidagi nukker ja vaikne ka. Töötas ju üks mootor, seegi vana ning turtsus vahel. Siiski – paar mesilindu ilmusid polstri tagant peidust välja. "No kuidas siis teid maha unustati," pomises

mesinik ning avas autoakna. Ja needki mesilinnud lendasid tagasi sinna, mida onu Kusti oli nimetanud "üürikeseks külluseks".

"Mis on üürike?" tahab Tarmo äkki teada.

"See mis hea, see, mis mekki mööda, see on alati üürike," kostis mesinik.

"Koolisuvi on ka üürike," ohkas Tarmo.

"Mesilinnu oma seda enam," lisas mesinik. "Koolisuveid korduvad, mesilaste omad ei kordu iial...Aga üürikeses suves võib olla terve elu."

Õösel nägi Tarmo unes, et on ise mesilane. Onu Kusti auto oli muutunud meetaruks ja seda piirasid karud. Unenägu tundus poisile koledana, aga ärgates oli see isegi naljakas. Ja ta läks taas onu Kustiga meeväljadele kaasa. Nüüd, kus ta oli ise mesilane olnud, mesilinnud teda enam ei hirmutanud.

Teel pidas liikluspolitsei mesiniku auto kinni. "Teie juhiloa!" öeldi rangelt. Kui onu Kusti muretult naeratades oma loa ulatas, lendas pool tosinat mesilindu aknast välja. Nad armusid kohe liikluspolitseiniku kriiskavkollasesse vesti. "Sõitke kohe ära, kaduge siit jalamaid!" hüüdis politseinik juhilubasid tagasi visates.

Tarmo ei suutnud naeru pidada, ehkki sel hetkel oleks tulnud surmtõ-
sise näoga olla. Mesinik aga rääkis, et üks autonäppaja küll nii lihtsalt ei pääsenud, silmad olnud tal hiljem pilukil nagu hiinlasel.

"Sinu autol on maailma parim turvalukk," naeris poiss. Ja nüüd võisid onu Kusti mesilinnud tal või üle näo patseerida.

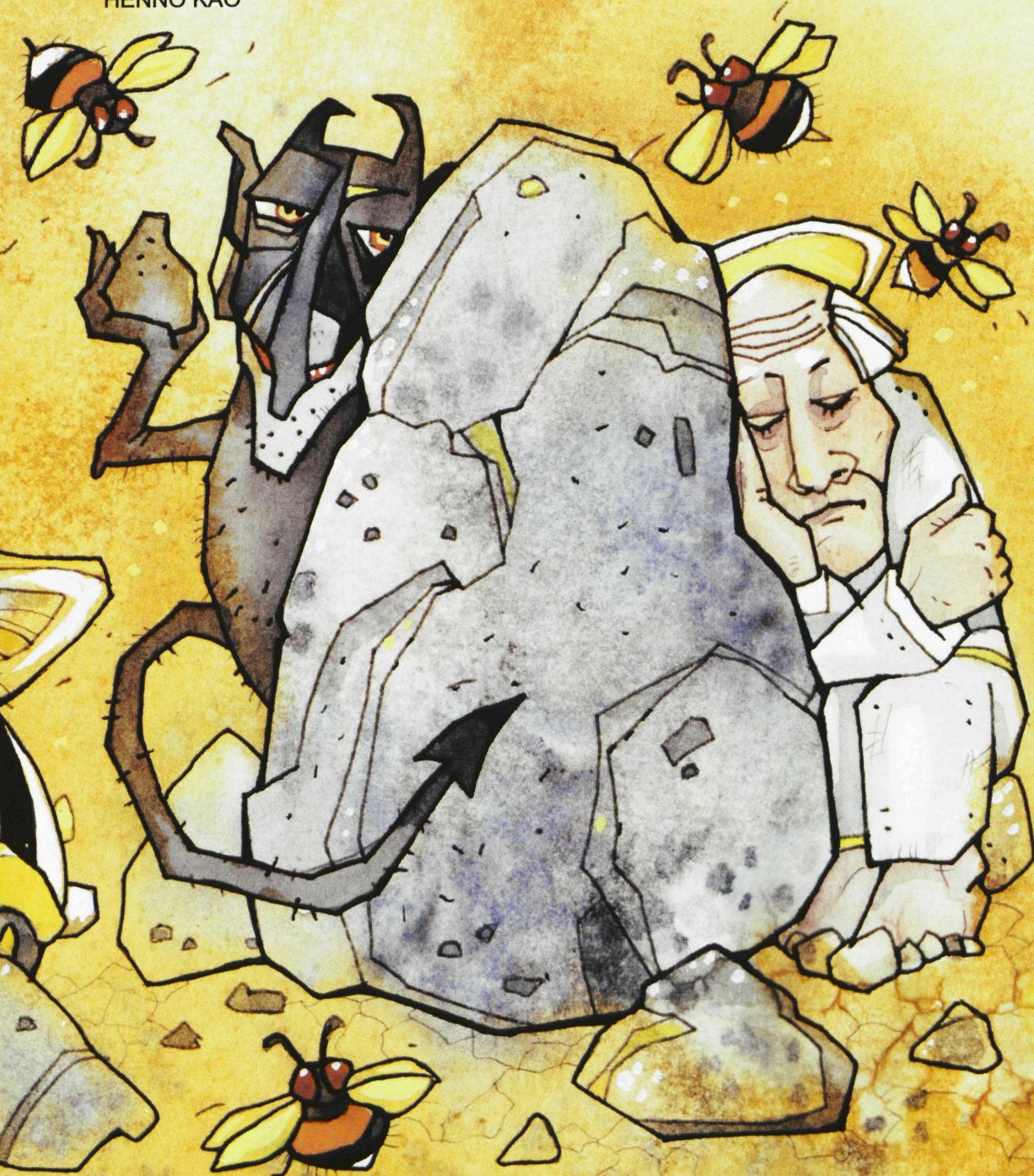
Sügise eel, meeväljadelt tulles, näis mesiniku auto tagumine ots tüki raskem olevat. Mesi ei tilgu sulpsudes ega solksudes nagu vesi. Mee erikaal on suurem kui veel. Mesi tilgub nagu laskuks kuldne ämblik mööda kuldniiti hääletult alla, otse sinu saiakäärule.

Illustreerinud PIRET MILDEBERG

MIKS KIVID ENAM EI KASVA

HENNO KÄO

Ühel õhtul ei saanud Vanaisa kuidagi rahu. Talle tundus, et oli midagi unustanud. Midagi tähtsat. Vanaisa heitis magama. Uni ei tahtnud ega tahtnud tulla. Kui see viimaks tuli, nägi Vanaisa unes kive. Tillukesi ja suuri mürakaid. Keskmisi ka.

Hommikul ärgates oli Vanaisal selge, milles asi. Maailm oli küll enam-vähem valmis. Aga ta oli unustanud kivid! Maailmas on tähtis kõik. Tolmukübemest Munamäeni. Kihulasest hobuseni. Ja vastupidi. Kui miski puudub, pole asi õige. Maailm ilma kivideta pole täielik.

Hakkas siis Vanaisa kive tegema. Ta võttis näputäie liivasegust mulda, sülitas sellele ja voolis valmis esimese. See sai pisikene ja lopergune. Aga oli tõeline kivi. Kivide tegemine meeldis Vanaisale nii, et varsti oli neid terve korvitäis. See oli nagu kiviseeme.

Vanaisa külvas korvitäie kiviseemet maha. Saak oli hea. Varsti kasvasid kivid suureks. Ja mõnest sai õige mürakas. Vanaisa muheles rahulolevalt. Maailm oligi olnud pisut liiga kerge. Nüüd oli kõik tasakaalus.

Kui sa arvad, et Vanaõelus samal ajal tukkus, siis sa eksid. Vanaõelus ei tuku peaaegu mitte kunagi. Ta jälgis teraselt, kuidas Vanaisa kive tegi. Ja proovis samuti. See polnudki keeruline. Varsti oli temalgi korvitäis kiviseemet valmis. Siis teine. Jätkus kolmandassegi.

Ühel kottpimedal ööl tassis Vanaõelus oma korvid kõrvalistele meresaaatele. Ta tahtis salaja katset teha, kas tema kivid ikka hakkavad kasvama. Kivid külvatud, jäi ta põnevusega ootama. Ja nägi rõõmuga, et kasvasid küll.

Vanaõelus oleks muidugi pidanud teadma, et kui Vanaisa vahel magabki, on tema inglid ikka valvel. Ja et pimedus ei varja nende eest midagi. Varsti kuuliski Vanaisa inglilt, mis saartel lahti. Ta ütles vaid ühe sõna. Sellest piisas, et kividelt kasvuvägi ära võtta. Mis sõna see täpselt oli, on muidugi saladus.

Sellest peale on Saaremaa ja teiste saarte põllud väga kivised. Inimesed on kividega palju vaeva näinud. Neid on veeretatud põlluservale hunnikusse, neist on laotud kiviaedu. Kuid vaevalt oleks saartel üldse põldude jaoks ruumi, kui Vanaisa poleks kivide kasvamist peatanud.

PIRRUS 2011

POSTIPAUN

PÄKAPIKU MURE

Elas ammu, ammu väike päkapikk. Ta oli kaheteist- aastane. Ta soovis minna maailma uurima. Ta pani koti kokku ja läks. Varsti oli ta suures metsas. Ta otsis kohta, kuhu end talveks peita. Hakkas lund sadama ja päkapikul ei olnud veel kodu olemas. Ta otsis ja otsis, aga kodu ta ei leidnud. Lund hakkas aina kõvemini sadama. Varsti lausa tuiskas. Päkapikk märkas suurt tamme ja mõtles, et ehk saab seal varju. Ta jooksis puu juurde ja leidis hiireuru. Ta puges sisse ja oli õnnelik, et leidis koha, kus olla talv läbi. Kevadel oli päkapikul mure. Kuidas tänada varjupaiga eest. Päkapikk otsis eelmisest sügisest pärineva tammetõru. Ta kaevas augu ja pani tammetõru sinna sisse. Ta kastis tõru veidike ja läks siis rõõmsameelselt edasi. Praeguseks on tamm juba väga suur.

Maarja Kaup
Jüri Gümnaasium

KASS MIISU

Mul on üks armas kiisu, tal nimeks panin Miisu. Ta sööb meil hiiri ja kardab päiksekiiri.

Mu Miisul oma tuba, kus magab tema juba. Kui Miisu üles ärkab, ta tassil juustu märkab.

Ta meelsalt juustu sööb ja pärast lulli lööb. Lullilöömine on lõbu, seda arvab tema nõbu.

Kui Miisu läheb magama, siis ema hakkab pragama, sest tuleb käsi pesta, ei või nii rohkem kesta.

Eno Helleng
Mehikoorma Põhikool

MUHVI ON MUHVI MOODI

Mul on kodus üks ilus ja armas sõber. Ta on hästi karvane. Isegi silmad on karvade sees. Tema nimi on Muhvi, sest ta on Muhvi moodi. Ta kõnnib mul kogu aeg järel, et süüa ja mängida saaks. Ükskõik, kus ma vendadega palli mängin, on Muhvi ka kohal. Igasugused pallid, nii suured kui ka väikesed, on tema lemmikuks. Muhvi ei salli kiusamist. Ta lausa vihkab seda. Siis on ta üks lõrisev ja hambaid näitav koletis. Teda tuleb hulga aega meelitada, et tast jälle sõber saaks. Aga sõber on ta vahva!

Tauri Freiberg
Lähte Ühisgümnaasium

HA-HA-HA!

NALJALUGUSID INGLISMAALT

Johnny tuli koolist ja küsis sõjaväelasest isalt: "Isa, kas see on tõsi, et ohvitser ei lase end millestki kohutada?" "Muidugi, poja. Nii see on." "Siis võid sa päevikusse allkirja anda, et oled mu hindeid näinud"

"Issi, ma tahaks endale suurt trummi. Sa ükskord ju rääkisid, kui väga sulle meeldis mürtsuv marsimuusika." "See oli ammu-ammu. Nüüd ma seda ei armasta." "Ära muretse, issi. Ma löön trummi ainult siis, kui sa oled magama jäänud."

Ema astus koos väikese poja-ga mänguasjade kauplusesse ja tahtis tinasõdureid osta. "Andke mõned majorid ja kolonelid!" "Meil on kahjuks ainult seersante," vabandas müüja. "Kas neil on pagunitel ka tärnid, mida saab vähemaks võtta? Geraldile meeldib, kui saab oma sõdalastel karistuseks auastet alandada."

"Naabermaja Lotte ütles mulle," pahandas Peggy pinginaaber

Mariega, "et sa rääkisid talle saladusest, mille kohta ma kinnitasin sulle, et just temale ei tohi ütelda."

"On alles tegelane," oli Marie pahane. "Ma ometi võtsin temalt ausõna, et ta sulle sellest ei hinga."

"Jessas! Vaata, et sa talle mingil juhul ei ütle, et mina sulle ütlesin, et ta mulle ära rääkis, mida sa ei lubanud tal ütelda."

Õpetaja andis klassile ülesande: pöörake lause "mina olen haige" petaja andis klassile ülesande: pöörake lause "mina olen haige".

Mina olen haige, sina oled haige.. hakkasid lapsed kirjutama. Benny kirjutas: kõik on haiged.

Peter oli linnatädil külas. Tädi naabritel oli suur nösuninaga koer.

"Ära igaks juhuks aia äärde mine," öeldi Peterile. Peter oli aga uudishimulik. Varsti istus ta juba aia-posti otsas.

Koer tuli tormates, hüppas posti najale ja limps-limps-limps tõmbas keelega üle Peteri näo.

"Uuuu...!" pistis Peter kisama.

"Mis juhtus, kullake," tuli tädi jooksupä. "Kas koer hammustas sind?"

"Ei," lõugas Peter, "aga ta proovis, mis maitse mul on."

Kuidas on sõna "mees" mitmuses?

Mehed.

Aga sõna "laps"? Kaksikud.

Mesikäpp

Mesikäpp toob arvuti

Mesikäpp üllatab nüüd suure šokolaadi ja paljude kingitustega. **Kui ostad uue 300 grammise Mesikäpa tahvli ja kolm batooni, võid võita arvuti!** Lisaks loositakse Mesikäpasõprade vahel välja 3 arvutimängu, 2 võidusõidurada, 50 T-särki ja 150 suurt 300 grammist Mesikäpa šokolaadi! Kampaania kestab 10. septembrist 10. novembrini. Võitjate nimed avaldatakse Kalevi koduleheküljel www.kalev.ee ning võitjatega võtame ka ise ühendust. Head maiustamist!

Lõvi, eesel ja kala

MAARJA VAINO

Lasteaiarühma toodi kolm uut mänguasja – karvane lõvi, puust eesel ning kummist kala. Kõik kolm ootasid innuga, et lapsed nendega mängima hakkaksid. Kuid oh häda! Päev päeva järel sai loomakestele üha selgemaks, et selles rühmas on lastega midagi lahti. Vahetpidamata käis üks nääklemine ja jonnimine. Mänguloomad muutusid päris kurvaks.

Ühel päeval sattusid nad istuma katkise tiivaga kuke kõrvale. Kui lapsed õhtul koju olid läinud ja mänguasjad hakkasid oma elu elama, sõnas kukk sosinal:

"Kas näete seda draakoni kujutisega kotti, kel tõmblukk kurjalt paakil? Tema pärast meil kõik halvasti läheb. Iga kord, kui mõni laps tigidalt ütleb või mõtleb, peidab draakon selle enda sisse. Ja hommikul, niipea kui lapsed tulevad, päästab eelmise päeva kurjuse välja. Pole siis ime, et lapsed iga päevaga tigidamaks muutuvad."

"Aga miks ta nii teeb?" imestasid kolm sõpra.

"Noh, ta tahab, et teised mänguasjad teda kardaksid ja tema sõna kuulaksid. Need kardavad ka. Aga teie veel mitte. Nii et proovige see kurjus temast välja saada, siis ehk läheb meil kõigil elu paremaks."

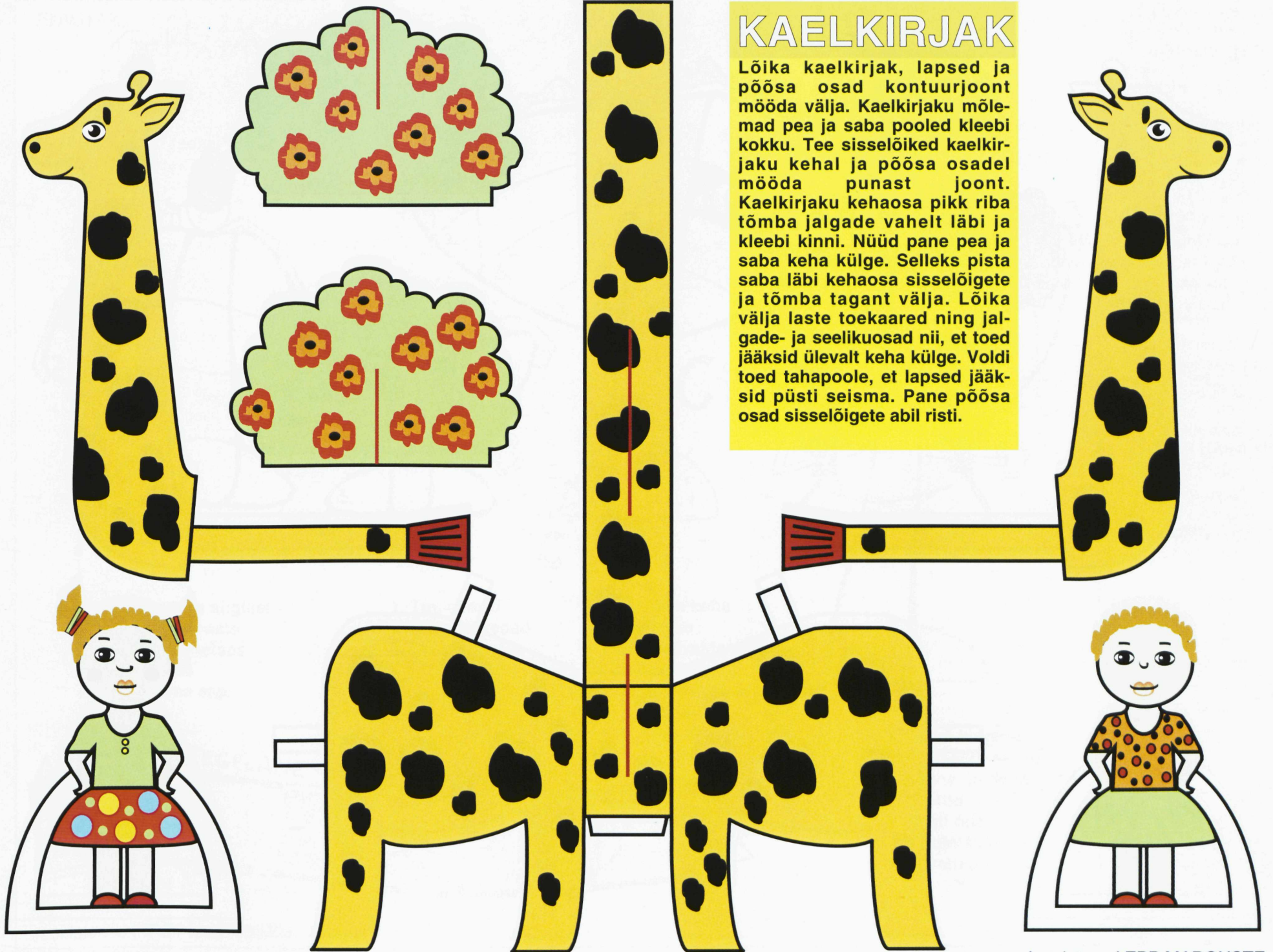
Kolm mängulooma otsustasid kohe tegutseda. Eesel avastas, et üks aken oli tuulutamiseks paokile jätetud ning tasakesi hakkasid loomad draakoni sinnapoole lohistama. Kuid luku lahtitõmbamise ajal ta ärkas. Mõirates hüppas ta püsti ning kolm sõpra taganesid hirmunult. Õnnekombel olid nad aknale piisavalt lähedale jõudnud. Draakoni päeva jooksul kogutud tigidus pudenes pooleldi lahtisest lukust välja. Kõik kurjad sõnad ja mõtted potsatasid aknast hoovi, kus tuviparv nad kiiresti endale kõhutäiteks nokkis. Draakon-seljakott vajus kõssi ega paistnud enam üldse hirmuäratav. Õigupoolest nägi ta nüüd välja nii armetu ja luitunud, et kasvataja pani ta järgmisel päeval ära kappi. Lastest said aga kiiresti head mängukaaslased nii üksteisele kui mänguasjadele.

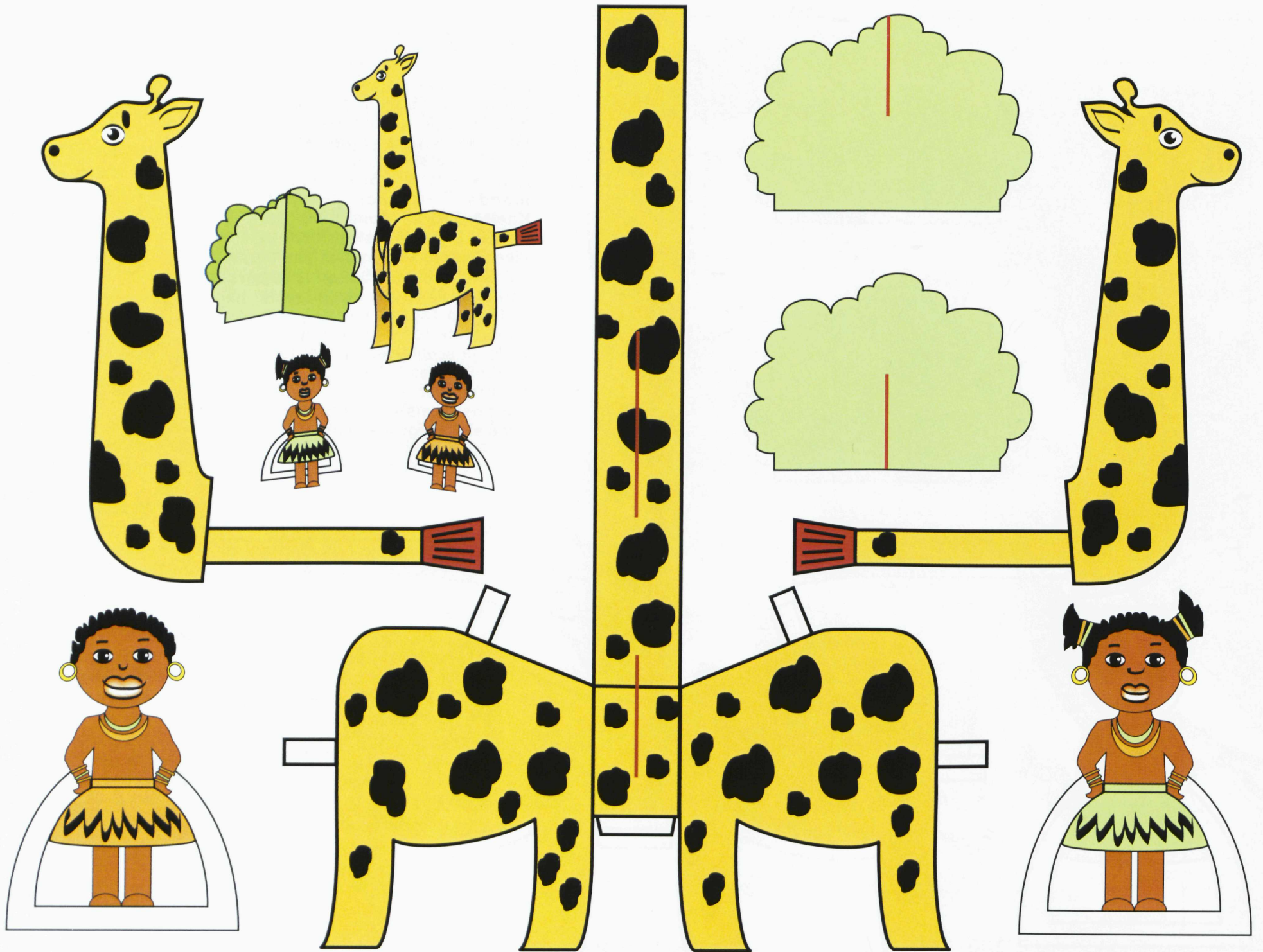

Illustreerinud AILI MITTAL

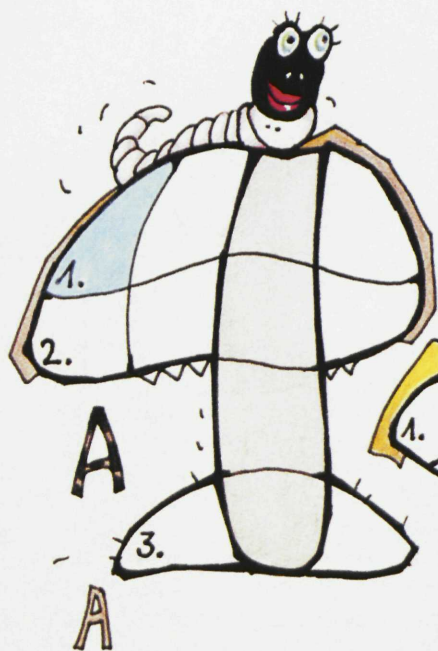
KAELKIRJAK

Lõika kaelkirjak, lapsed ja pöõsa osad kontuurjoont mööda välja. Kaelkirjaku mõlemad pea ja saba pooled kleebi kokku. Tee sisselõiked kaelkirjaku kehal ja pöõsa osadel mööda punast joont. Kaelkirjaku kehaosa pikk riba tõmba jalgade vahelt läbi ja kleebi kinni. Nüüd pane pea ja saba keha külge. Selleks pista saba läbi kehaosa sisselõigete ja tõmba tagant välja. Lõika välja laste toekaared ning jalgade- ja seelikuosad nii, et toed jääksid ülevalt keha külge. Voldi toed tahapoole, et lapsed jääksid püsti seisma. Pane pöõsa osad sisselõigete abil risti.

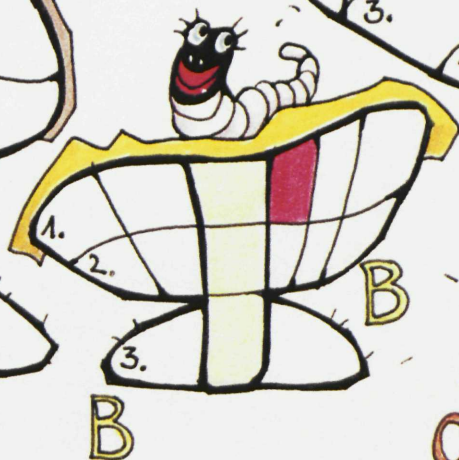

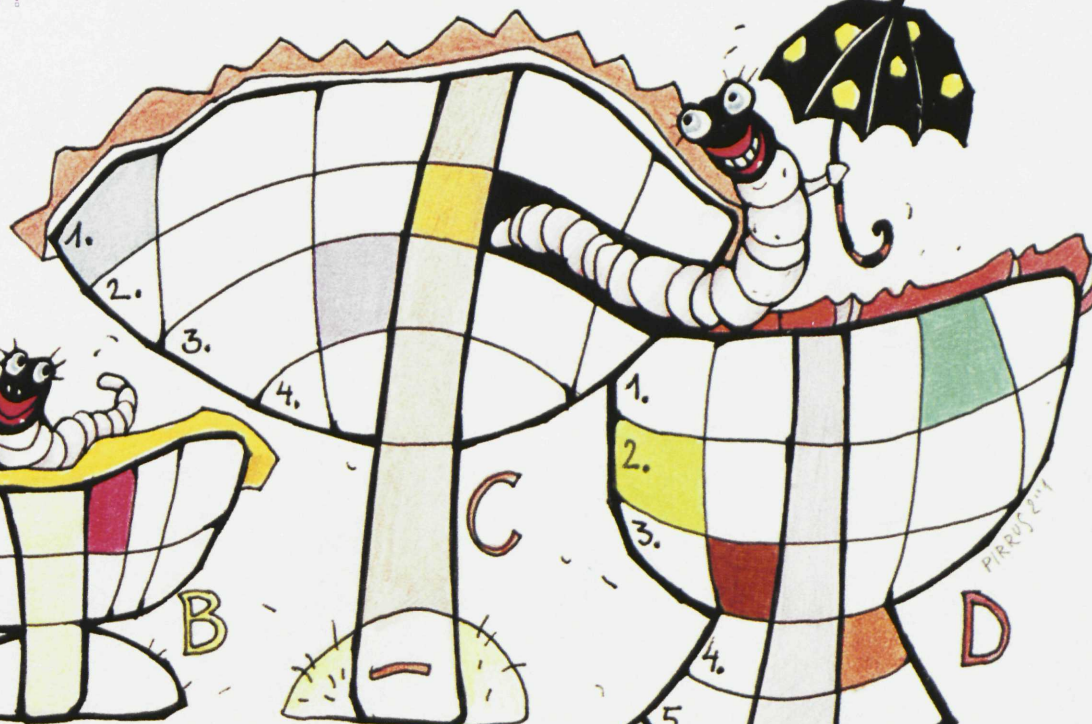
SEENEJALGADELT LEIAD LAUSE, MIDA
KUULED SEPTEMBRIKUUS TIHTI !

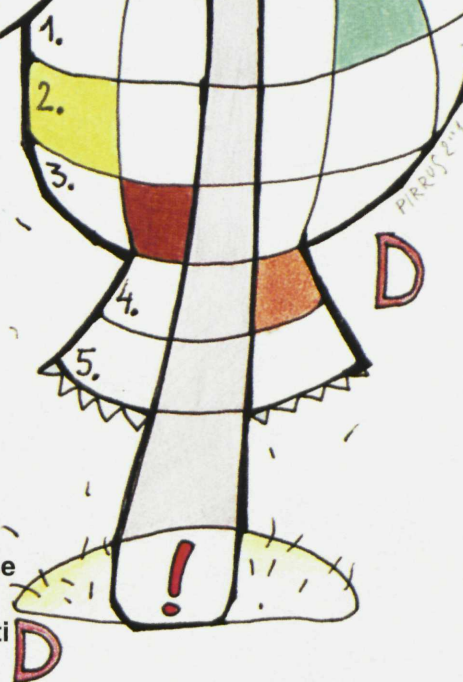
1. Langeb sügisel maapinnale
2. Tore metsas otsida
3. Taime alge

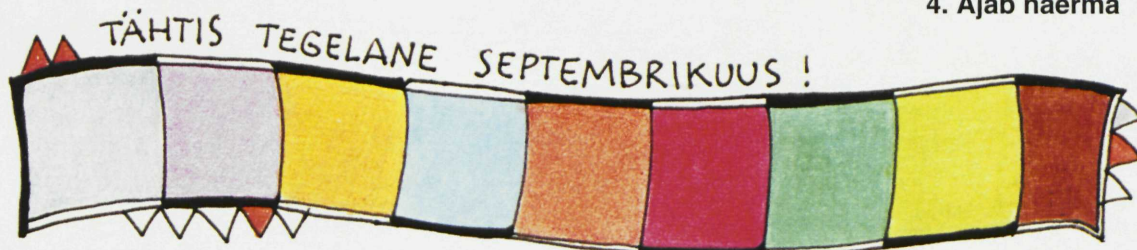
1. Tuuleveski
2. Mitte väikesed
3. Lammas

1. Väike kena saiake
2. Filmivaatamise koht
3. Hommikul eriti armas
4. Ajab naerma

1. Parim kingitus
2. Väikesed laevad
3. Seene- ja õuna-sõbrad
4. Kusti õde ("Nukitsamees")
5. Kevadkuu

Joonistanud PIRET MILDEBERG

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Tähekest saab
tellida
faks: 6616 089
e-mail
tell @tallpost.ee

Trükk
AS Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JONISTAS
ANU
KALM

HIND 14 KROONI

TIIGRIKUTSU

Juba mõne kuu eest teatasid ajalehed, et Tallinna Loomaaias nägi ilmavalgust tiigribeebi. Tiigrikesi oli isegi kolm, kuid kahjuks kaks neist polnud elujõulised. Seda juhtub nii loomaaedades kui vabas looduses ja eriti siis, kui on tegu väga noore tiigriema esimeste kutsikatega. Muide, tiigrikutsud nagu teisedki kassilapsed sünnivad pimedatena ega näe oma esimestel elunädalatel tuhkagi.

Pisike tiigritüdruk osutus tubliks, oli väge täis ja otsustas ellu jääda. Ematiiger Speiga oli aga kogenematu ega osanud oma lapsukesega midagi peale hakata. Kõige rohkem järhätta pime ja väeti tütreke: süüa ei anta, ema ei soojenda – anna või otsad. Talitajatel ei jäänud üle muud, kui võtta pisipõnn oma hoole alla.

Oi kui lihtne on seda öelda! Õige ematiiger oskab oma laste eest hoolitseda ja teeb seda 24 tundi ööpäevas. Tal on väikeste jaoks parim toit piim alati käepärast. Oma sooja, kareda keelega ta puhastab ja masseerib lapsi. See hoiab laste kõhukesed korras ja pesagi jääb puhtaks.

Talitajad ei saa olla pidevalt kasvandiku kõrval, sest oma lapsed ja kodu vajab ka hoolitsust. Tiigribeebiga tekib rida küsimusi: mida talle hamba alla anda, kuidas seda teha, kuidas teda puhastada ja palju muud. Tiigripiima parimaks asendajaks on osutunud kitsepiim, kuigi see pole päris õige. Sellesse tuleb lisada vitamiine ja mitmesuguseid kasulikke aineid. Loomaaia kitsed pole lüpsmisega harjunud ja ei taha paigal püsida. Süüa tahab tiigrikutsu iga natukese aja tagant, kuid kummist lutt pudeli otsas pole talle mookamööda. Talitajal tuli appi võtta kavalus. Esmalt andis talitaja kutsule oma väikese sõrme otsa imeda ja siis sokutas sõrme asemele luti. Sellise pettemanöövriga sai tiigrike lõpuks ära toidetud. Muret ja tööd oli kuhjaga - tuli kaaluda palju kutsu ära sõi, palju kasvanud on ja jälgida tema tervist. Vahepeal tulid tiigrikutsul kõik karvad ära – oli teine nagu triibuline vaglake. Ka kõht kippus tal kinni jääma ja siis tuli teha klistiiri. Kogu selle tööga tegeles vaheldumisi mitu hoolsat talitajat.

Hool ja armastus on kandnud vilja – tiigrikutsu kasvab kiiresti. Ta teeb juba oma esimesi vaaruvaid sammukesi, üritab ulakusigi teha ja kinnitab tiigrikeeles, et talitaja-emmed on talle armsad. Frrr..! umbes nii see kõlab. Talle on selga kasvanud ilus triibuline kasukas ja ta näib nagu mänguasi. Seda tiigrike pole. Ta uriseb, nutab, liigub, mängib ja kasvab. Soovime tiigrikutsule tervist ja seda, et tast sirguks võimas ning uhke tiiger nagu seda on Ussuuri põlismetsade valitseja.

Kirjutanud ja joonistanud
SANDOR STERN